

αἰσθάνεται εἰς τὰ στήθη του τρικυμῖαν καὶ παραδίδεται ὅλος εἰς τὴν πάλην ταύτην τὴν σοβαράν. Ἡ φαντασία του ἐπιδιώκει τὸ τέλειον.

Τοιουτοτρόπως προκύπτει τὸ ἰδεῶδες καλόν. Μία τοῦ Πινδάρου ὠδή. Ἐν τοῦ Φειδίου ἄγαλμα. Μία συμφωνία τοῦ Δονιζέτι. Καὶ τοῦ Ῥαφαήλ μία εἰκὼν.

Καὶ λέγεται ὁ δημιουργὸς τούτων θεὸς καὶ προφήτης. Ἡ ἐμφάνισίς του εἶναι σημεῖον αἴσιον καὶ δείγμα τῆς μεγάλης ἀποστολῆς τοῦ ἔθνους του. Ἡ ἴρις εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ τὸ ἰδεῶδες καλόν εἰς τὴν γῆν. Εἶναι τοῦτο ζωηρὰ ἔκφρασις τῆς μεγαλοφυΐας τοῦ λαοῦ ἀφ' οὗ ἐξῆλθεν. Εἶναι τὸ καλλίτερον ἐχέγγυον τῆς προόδου καὶ τοῦ ἀληθοῦς πολιτισμοῦ.

II

Ἐὰν ὑπάρχῃ καλόν πρέπει νὰ συνοδεύει αὐτὸ ἡ εὐχαισθησία. Ὁ ἥλιος δὲν θὰ προεκάλει τὸν θαυμασμόν καὶ τὴν ἐκπληξιν τοῦ θνητοῦ, δὲν θὰ εἶχεν ἀπέναντι αὐτοῦ οὐδεμίαν ἢ ἐλαχίστην ἀξίαν ἂν οὗτος ἐστερείτο τῶν ὀφθαλμῶν. Ὁ ἀνάσθητος ὁμοιάζει τὸν τυφλόν. Καὶ ἔτι χειρόν· ἐνίοτε ὁ τυφλὸς, σχεδὸν πάντοτε ἐπιθυμεῖ νὰ ἴδῃ τὸ φῶς, κλαίει καὶ πικρὸν ἀφίνει παρὰ πόνον. Ὁ ἀνάσθητος εἶναι βράχος, δὲν ἔχει καρδίαν. Εἶναι ἀπόβλητος καὶ ἀπόκληρος τῆς φύσεως υἱός. Διὰ τί; διότι δὲν γνωρίζει τὴν μητέρα του φύσιν.

Εἶδομεν τὸ ἰδεῶδες καλόν· ὅτε ἀναρπάζει ἡμᾶς, ὅτε καταθέλει, ἄλλοτε μαγεύει τὴν ψυχὴν καὶ ἐστὶ ὅτε διεγείρει τὴν καρδίαν. Πρὸ αὐτοῦ ὁ ἄνθρωπος καθῆκον ἔχει νὰ πάσχῃ, νὰ αἰσθάνηται. Ὁ μένων ἀνεπηρέαστος καὶ ψυχρὸς πρὸς τὸ τί διαφέρει τοῦ λίθου; Οὔτε εὐγενὲς αἶσθημα, οὔτε γενναῖον φρόνημα παρ' αὐτῷ δύναται τις ν' ἀνεύρῃ. Ὁ τοιοῦτος δὲν ἔχει καταγωγὴν θεῖαν. Εἶναι σκληρὸς καὶ αἰμοδόρος. Εἶναι Βάνδαλος, δηλαδὴ τέρας.

Ἐὰν τὴν ἱστορίαν ἐρωτήσωμεν, θὰ εἴπῃ πρὸς ἡμᾶς: «Ὅσοι λαοὶ δὲν ἐσεδάσθησαν καὶ δὲν ἐλάτρευσαν τὰς ὠρχίας τέχνας καὶ